

Doorlichtingsfase so: richtvragen ter voorbereiding van de vak- of studierichtingsdoorlichting

Tijdens een schooldoorlichting vormt de onderwijsinspectie zich een totaalbeeld van het niveau van een bepaald vak, een bepaalde studierichting of een bepaald studiegebied. Hieronder vindt u de richtvragen voor de gesprekken.

De onderwijsinspectie stelt deze vragen graag vooraf ter beschikking. Het is niet de bedoeling dat u deze vragen schriftelijk beantwoordt en aan de inspecteur ter beschikking stelt. De school beslist zelf hoe ze hiermee aan de slag gaat.

Aandacht voor ondersteuning

Beginsituatie en ondersteuningsbehoeften in kaart brengen

1. Welke initiatieven neemt de vakgroep om beginsituatie en ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen?

Ondersteuning van het leerproces

Curriculum

2. Op welke manier worden door de betrokken vakgroepen de specifieke eindtermen gerealiseerd?
Deze vraag heeft alleen betrekking op het specifieke gedeelte van het aso.
3. Welke initiatieven werden genomen met het oog op het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen in uw vak, specialisatie of studierichting?
Het volstaat om per vakoverstijgend thema (leren leren, sociale vaardigheden, opvoeden tot burgerzin, gezondheidseducatie, milieueducatie, ICT (eerste graad A- en B-stroom), muzisch-creatieve vorming (vanaf de tweede graad), technisch-technologische vorming (aso)) de initiatieven met kernwoorden te verduidelijken.

Begeleiding

4. Welke initiatieven neemt de vakgroep op het vlak van studiebegeleiding?
5. Welke werkvormen hanteert de vakgroep?
6. Op welke manier gaat de vakgroep om met verschillen tussen leerlingen?
Daaronder worden onder andere inschatting van de beginsituatie en detectie van leer- en taalachterstand verstaan.
7. Op welke manier draagt de vakgroep bij tot de oplossing van gedrags- en leerproblemen of leerstoornissen?
8. Geef eventueel andere relevante aspecten of elementen in verband met de leerlingenbegeleiding.

Evaluatie

9. Wat zijn de afspraken in de vakgroep om te zorgen voor een redelijke verhouding tussen de instructietijd en de evaluatietijd?
10. Welke initiatieven neemt de vakgroep rond (formatieve) evaluatie?

Organisatorische ondersteuning

11. Welke afspraken gelden binnen de vakgroep met het oog op verticale samenhang in de leerplanrealisatie?
Verticale samenhang wordt gerealiseerd door systematisch relaties en verbanden te leggen tussen de leerinhouden en vaardigheden van de opeenvolgende leerjaren of opeenvolgende modules. Vermeld bijvoorbeeld de opbouw van leerlijnen binnen de graad en graadoverstijgend.

12. Welke afspraken gelden binnen de vakgroep met het oog op horizontale samenhang in de leerplanrealisatie?
Horizontale samenhang wordt gerealiseerd door systematisch relaties en verbanden te leggen tussen leerinhouden en vaardigheden van verschillende onderdelen binnen een vakgebied en tussen onderdelen uit verschillende vakgebieden. Vermeld bijvoorbeeld of er gewerkt wordt met parallelle lesgroepen en hoe de technische en praktische vakken op elkaar afgestemd worden.
13. Welke aanvullende concrete initiatieven werden genomen om de grenzen tussen uw vak en andere vakken te doorbreken?
Het volstaat om de initiatieven met kernwoorden te kunnen duiden en de betrokken vakken op te sommen.
14. Hoe wordt de stage georganiseerd in het huidige schooljaar?
Deze vraag heeft betrekking op de stages, vermeld in omzendbrief SO/2002/09 van 16 september 2002. Deze vraag is alleen van toepassing als leerlingstages werden georganiseerd in het schooljaar dat voorafgaat aan de doorlichting. Als de planning niet klaar is, geeft u de organisatie van het vorige schooljaar.
15. Welke lessen zijn tengevolge van een relatief langere blokstage weggevallen?
Vermeld dan wanneer die lessen werden gerecupereerd conform omzendbrief SO/2002/09, om alle leerplandoelstellingen te realiseren.
16. Welke aanvullende organisatorische factoren of initiatieven bevorderen/belemmeren de leerplanrealisatie?
Organisatorische maatregelen of initiatieven (roostering of bedrijfsbezoeken), andere leermiddelen.

Materiële en financiële ondersteuning

17. In welke mate voldoen de beschikbare infrastructuur en de beschikbare leermiddelen aan de minimale leerplanvereisten?
Vermeld bijvoorbeeld de afspraken en initiatieven van de vakgroep met betrekking tot aspecten zoals het gebruik van (vak)lokalen, werkplaatsen, ICT-lokale en ICT-middelen, de mediatheek, de videotheek enzovoort, het gebruik van leermiddelen, de navolging van veiligheids- en hygiënevoorschriften.

Aandacht voor effecten

Normstelling

18. Welke afspraken gelden binnen de vakgroep met het oog op de realisatie/het nastreven van de vakgebonden leerplandoelstellingen, eindtermen/ontwikkelingsdoelen?

Monitoring en meting van effecten

(Summatieve) evaluatie

19. Wat zijn de afspraken in de vakgroep om de evaluatie af te stemmen op het leerplanconcept?
20. Wat zijn de afspraken in de vakgroep om te zorgen voor een geproportioneerde puntenverdeling?
21. Wat zijn de afspraken in de vakgroep om de evaluatie af te stemmen op het leerlingenprofiel?
22. Wat zijn de afspraken in de vakgroep om de evaluatie van parallelklassen met een verschillende leerkracht te laten overeenstemmen?
23. Wat zijn de afspraken in de vakgroep om leerlingen vooraf te informeren over de beoordelingscriteria bij de correctie?
24. Wat zijn de afspraken in de vakgroep om te rapporteren over verworven kennis, vaardigheden en attitudes?
25. Beschikt de school over een overzicht van de leerlingenresultaten met klasgemiddelden voor uw vak of vakken?

Aandacht voor ontwikkeling

26. Hoe verloopt de vakgroepwerking?

Dit kunt u doen door

- *de behandelde thema's in trefwoorden weer te geven*
- *de vergaderfrequentie op te geven*
- *aan de inspecteur de vakverslagen ter beschikking te stellen*
- *afspraken voor de opvang en begeleiding van beginnende leerkrachten en interimarissen te vermelden*
- *de sterke en zwakke punten van de werking te formuleren*

27. Welke initiatieven neemt de vakgroep om het eigen en vakgroepgebonden onderwijskundig handelen bij te sturen?
28. Welke initiatieven heeft de vakgroep genomen met het oog op kwaliteitsverhoging van het onderwijsproces naar aanleiding van professionalisering of begeleiding?

Aandacht voor verantwoording

29. Kan de vakgroep haar acties verantwoorden vanuit een visie en gemaakte afspraken?
30. Legt de vakgroep op een verifieerbare wijze verantwoording af aan schoolbeleid, leerlingen, ouders?

Aandacht voor interne evaluatie

31. Welke knelpunten stelt de vakgroep vast in de leerlingresultaten?
Mogelijke knelpunten zijn lage gemiddelden, aantal niet-geslaagden, discrepantie december/juni. Geef als het kan ook een verklaring voor die knelpunten.
32. Welk verband legt de vakgroep tussen de schoolresultaten en de resultaten in het vervolgonderwijs of de tewerkstelling?
33. Op welke manier heeft de vakgroep zijn onderwijs bijgestuurd naar aanleiding van zijn studie en interpretatie van de leerlingresultaten en de resultaten in het vervolgonderwijs of de tewerkstelling?

Aandacht voor externe evaluatie

34. Welke initiatieven heeft de vakgroep genomen met het oog op kwaliteitsverhoging op grond van aanbevelingen voor het vak, de studierichting of het studiegebied in het vorige doorlichtingsverslag, of op grond van algemene aanbevelingen in het vorige doorlichtingsverslag?
35. Welke initiatieven heeft de vakgroep genomen met het oog op kwaliteitsverhoging naar aanleiding van andere vormen van externe evaluatie?
Bijvoorbeeld peilingproeven, ...